

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

20 Haziran 2024 tarihinde Mardin'in Mazıdağı ve Diyarbakır'ın Çınar ilçeleri arasında çıkan büyük yangın sonucunda 15 yurttaş yaşamını yitirmiş, onlarca kişi yaralanmış; yüzlerce dönüm tarım arazisi ve birçok canlının yaşam alanı zarar görmüştür. Yangının, kopan bir trafo kablosundan çıkan kıvılcımlarla başladığı, rüzgarın etkisiyle hızla yayıldığı ve havadan müdahalenin gecikmesi nedeniyle büyük bir felakete dönüştüğü kamuoyuna yansımıştır.

Yangının nedenlerine ve müdahale sürecine dair kamuoyunda ciddi soru işaretleri bulunmasına ve üzerinden bir yıl geçmiş olmasına karşın tatmin edici bir soruşturma yürütülmemiştir. Özellikle yangının başlangıç noktasında yer alan enerji iletim hatlarının bakım ve denetim süreçlerine dair eksiklikler, enerji güvenliği konusunda yapısal bir soruna işaret etmektedir.

Ayrıca, yangın gecesi kamu otoriteleriyle yapılan birçok temas girişiminin karşılıksız kalması, afet yönetimi ve kriz anı iletişimi konusunda da ciddi bir zafiyet olduğunu göstermektedir. Bölge halkının, bugün dahi benzer bir yangın riskine karşı DEDAŞ'a elektrik kesintisi talebinde bulunmak zorunda kalması, enerji altyapısına yönelik güvenlik ve önleyici tedbirlerin yeterince hayata geçirilmediğini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. 20 Haziran 2024'te Mardin'in Mazıdağı ve Diyarbakır'ın Çınar ilçeleri arasında meydana gelen yangına ilişkin herhangi bir idari soruşturma olmuş mudur?
2. Söz konusu yangının, kopan bir trafo kablosundan kaynaklandığı yönündeki bulgular doğrultusunda enerji dağıtım şirketi (DEDAŞ) hakkında bir inceleme ya da yaptırım uygulanmış mıdır?
3. Enerji iletim hatlarında düzenli bakım yapılmasına ilişkin yasal yükümlülükler nelerdir ve bu yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği denetlenmiş midir?
4. Yangının çıktığı bölgedeki enerji iletim hatlarının son beş yıla ait bakım ve denetim kayıtları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
5. Olay gecesi yangına ilk müdahale hangi saatlerde, hangi kurum tarafından yapılmıştır? İlk müdahale süresi ne kadardır?
6. Yangına havadan müdahale amacıyla görevlendirilen helikopterin geç gelmesinin sorumluları kimlerdir?
7. Yangın sırasında valilik, kaymakamlık ve AFAD kriz koordinasyon birimleri tarafından hangi somut adımlar atılmıştır?
8. Yangının yaşandığı gece milletvekilleri de dahil olmak üzere kamu temsilcilerinin valiliğe ulaşma çabalarının yanıtız kalmasına dair bir yaptırım uygulanmış mıdır?
9. Yangının ardından bölge halkının zararlarının tespiti amacıyla bir envanter çalışması yapılmış mıdır?
10. Hayatını kaybeden 15 yurttaşın ailelerine yönelik maddi veya manevi bir destek programı başlatılmış mıdır?
11. Yaralanan yurttaşların tedavi süreçleri ve sonrasındaki sosyal destek hizmetleri nasıl yürütülmüştür?
12. Yangında zarar gören tarım arazilerinin, ürünlerin ve hayvancılık faaliyetlerinin telafisi için yurttaşlara ödeme yapılmış mıdır?

13. Köy halkının uğradığı zararın karşılanmasına yönelik herhangi bir tazminat programı yürürlüğe konulmuş mudur?
14. Yangının etkilediği bölgede ekosistemin korunması ve zarar gören doğal yaşamın onarımı için herhangi bir rehabilitasyon programı uygulanmış mıdır?
15. Bugüne kadar DEDAŞ hakkında enerji altyapısındaki riskler nedeniyle açılmış dava, şikâyet veya soruşturma sayısı kaçtır?
16. Enerji kaynaklı yangınların önlenmesi adına özellikle kırsal bölgelerde uygulanmakta olan herhangi bir erken uyarı veya risk azaltma mekanizması mevcut mudur?
17. Yangının “anız yangını” olarak lanse edilmesinin ve bu algıda ısrar edilmesinin sorumluları tespit edilmiş midir?
18. Bu olayın ardından, benzer felaketlerin tekrar yaşanmaması adına alınan yapısal önlemler nelerdir?
19. Yangın gecesinde ve sabahında Mardin ilinde yanık ünitesinin bulunmaması sebebiyle çok ciddi bir mağduriyet yaşanmıştır. Mardin’deki hastanelere yanık ünitesi kurulması üzerine bir çalışma mevcut mudur?
20. Mazıdağı ve Derik’te tam teşekküllü hastanelerin bulunmaması yine sağlık hizmetlerinin yaşanan felakette eksik kalmasına sebep olmuştur. Bu iki ilçede tam teşekküllü hastanelerin kurulmasına dair çalışmalar ne aşamadadır?